

Dingir v kolečku je asi lepší než ryba

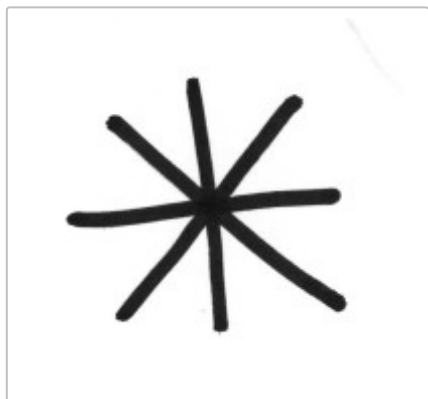
Teologie | 23.1.2015 @ 14.22

Nejčastěji používaným symbolem křesťanství je ryba. Přesný původ této tradice nelze spolehlivě dopátrat. Stopa vede ke Klementovi Alexandrijskému do druhého století, ale kořeny sahají dost možná až do evangelií, nejspíše do toho Janova, které mohlo být sepsáno za vlády císaře Domiciána. Jedním z několika důkazů je Tomášovo svědectví „Můj Pán a můj Bůh,“ (J 20,28) které je přesným ekvivalentem titulu „Dominus et deus“, jímž se zrupný Domicián nechával oslovovat. V Janově evangeliu se také stejně jako v ostatních objevuje symbolika ryb (např. J 21). To by mohlo potvrzovat proticísařskou náladu, protože řecky se ryba řekne ΙΧΘΥΣ (ICHTHYS), což je zkratka několika Ježíšových titulů: Ježíš [je] Kristus, Boží Syn [a] Spasitel. Pouze Ježíš je Boží syn a v Janově chápání tudíž Bůh, císař ne!

A tak si křesťané lepí na auta ryby. Občas si je někdo splete s rybáři, nebo se jich zeptá a oni, jelikož zrovna někam spěchají, případně potvrdí, že jsou rybáři. Pravdou zůstává, že symbol ryby není biblický. Někteří učedníci byli rybáři, ale někteří ne. Pavel byl třeba stanař, Jidáš byl Zélóta (dnes terorista) a Ježíš nejspíš tesář. Jak si s tím grafik poradí, to teda nevím.

Kromě ryby existují i jiné křesťanské symboly. Třeba labarum (X + P =) nebo různé varianty trojúhelníků, které nepříliš přesně symbolizují Boží trojjednost. Jedním z mladších symbolů je ryba spojená s Davidovou hvězdou a sedmiramenným svícem. Sedmiramenný svícen, totiž menora, je biblickým symbolem izraelského náboženství (Ex 25:31–36). Davidova hvězda je produkt nebiblických rabínských spekulací prvního a druhého tisíciletí a v současnosti nese sionistickou konotaci. O svých nositelích svícno-hvězdo-ryba vypovídá, že ve středu jejich pozornosti je idea mesiánsko-sionistické identity, která je spojuje jak s křesťanstvím, tak s judaismem. Proto tě vyzývám, nositeli menoro-davido-ryby, abys menoru a hvězdu odlomil a aby ti zbyla už jen ryba!

O ostatní symboly teď ale vůbec nejde. Píšu jen proto, že jsem nedávno přišel na velikou zajímavost: Sumerské klínové písmo mělo ve své dlouhé historii řadu podob podle toho, do čeho se zrovna klínem rylo. Jinak vypadalo v prvním a jinak ve čtvrtém tisíciletí před Kristem. Symbol božstvo, tzv. dingir, vypadal skoro ve všech fázích (kromě té poslední) jako osmicípá hvězda z jednoduchých čar. Dingir označoval božstvo obecně, asi jako hebrejské „él“ (אֱלֹהִים).

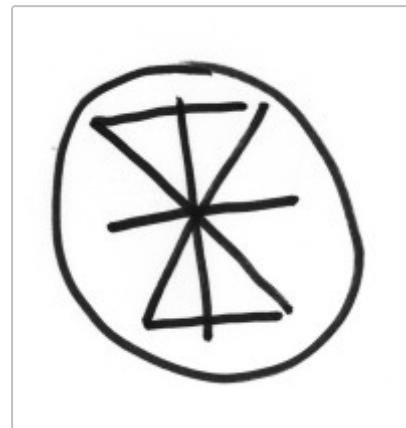
No, a teď si představte, že když nakreslíte dingir v kolečku, tak je to vlastně znak, který se skládá ze všech písmen akronymu ΙΧΘΥΣ (ICHTHYS) poskládaných na sebe. Jen si to zkuste. Začnete svislou čarou I. Budete pokračovat písmenem X přes půlku svislé čáry. Pak nakreslíte písmeno Θ, což je kruh, který je tečnou rohu dosavadních čar. Písmena Y a Σ můžete obtáhnout, ale kreslit už je nemusíte, protože jejich čáry jsou již přítomné. Další argumenty na podporu nového křesťanského symbolu jsou tyto:

- V sumerském, babylonském a ostatním starověkém myšlení nese Dingir buď ideu božstva obecně, nebo ideu nebe, nebo ideu boha Ana. S prvními dvěma ideami se křesťané mohou ztotožnit bez výhrad. S bohem Anem je trochu problém, protože v sumerské mytologii je vykreslen jako spíše hodný bůh, ale stále pouze bůh s malým b. Uklidnit nás může to, že jeho totožnost a práce není lidem známa do stejné míry jako totožnost a práce nižších bohů. Je to takový „neznámý bůh“ (Sk 17:23).
- Kruh kolem dingiru tam původně nepatří. To je naše jediná křesťanská modifikace. Kruh obecně symbolizuje nekonečno, hranice a číslo jedna. Všechny tři představy plně odpovídají Bohu křesťanů a zároveň korigují pohanské pozadí symbolu. Za prvé je nekonečný, tudíž **nestvořený**. Za druhé je konkrétní, tudíž **ohraničený** a **poznatelný**. Za třetí je **jeden**.
- Když písmena nakreslíme trochu volněji, ozřejmí se nám širší symbolika. Vidíme dva protilehlé trojúhelníky, jejichž vrcholy se setkávají uprostřed kříže. To symbolizuje Kristovo dílo spásy! Trojjediný Bůh shora přijímá na kříži trojjediného Boha zdola. Nebo jinak: skrze Kristův kříž se Otec a Duch svatý v nebesích zpřítomňují na zemi pod

křížem. Není snad Kristus obrazem Boha (Ko 1,15)? Není snad Duch svatý „jiným Přímluvcem“ namísto Krista (J 14,16)?

Tolik k mému objevu. Doktorát si na to asi neudělám, jsou i vhodnější a užitečnější témata. Chtěl jsem jen poukázat na to, že existují i jiné a možná adekvátnější symboly než ryba, rybosionistická menora nebo trojúhelníková pletýnka. Ale nepanikařte a rybu na autě si klidně nechte. Povede Vás to k ohleduplnosti za volantem, abyste na bohaté konto křesťanských vroubků nepřipsali nadávky od cyklistů nebo pokutu za rychlou jízdu. Já si budu namísto ryby malovat dingir v kolečku, minimálně jako didaktickou pomůcku.

<https://selah.cz/teologie/dingir-v-kolecku-je-asi-lepsi-nez-ryba/>